

“Bác sĩ ạ, mẹ y ca nhạ đã đạ c bác sĩ L. tặng cạ ng đêm nay lo ạ, bác sĩ mẹ ca nạ y đi. Mình gạ ng hạ t sạ c mà anh ạ y có mạ nh hạ nào thì mình cũng an lòng và gia đạnh vạ con anh ạ y cũng không trách mình đạ c.”

Mùa hè đạ lạ năm 1972. Chián sạ thạ t sạ đạ ng. Quân ta và đạ ch đạng quạ n thạ o nhau đạ đạ i cạ các mạ t trạ n Kon Tum, Tân Cạ nh. Tôi trạ c Cạ p Cạ u Quân Y Vián Qui Nhạ n. Hạ t đạ t nạ y đạ n đạ t khác, trạ c thắng tạ i thạ ng thay nhau đạ xuạ ng QYV.

Chiáu xuạ ng, tôi và toán y tá vạ a đạ i vạ a mạ t vì làm viạ c không gạ ng nghạ . Mạ t y tá chạ y ra chiạ c quán cóc trạ c QYV mua cho tôi mạ t đạ bánh cuạ n và mạ t chai nạ c ngạ t. Tôi gạ i ngay trong phòng cạ p cạ u ăn vạ i đạ bánh và uạ ng chai nạ c đạ lạ y sạ c. Nhiáu binh sĩ bạ thạ ng nhạ còn nạ m gạ i la liạ t trong phòng cạ p cạ u chạ đạ c sạ n sạ c. Chạ a quá 12 tiạ ng mà chúng tôi đã nhạ n hạ n trạ m thạ ng binh. Thêm mạ t y sĩ giạ i phạ u nạ a vạ a đạ c chúng tôi gạ i vào tặng cạ ng giạ i quyạ t nhạ ng trạ ng hạ p cạ n mạ gạ p.

Hai chiạ c trạ c thắng tạ i thạ ng nạ a lạ i vạ a mạ i bay vạ t mạ t trạ n. Mạ t chiạ c đạng đạ p, mạ t chiạ c còn đạng vạ n vũ trên QYV chạ bắ. Chiạ c trạ c thắng chạ nạ ng, bay thạ p, tiạ ng máy nạ lạ n bụng tai, ran gạ c và thạ t hắ m đạ a. Toán y tá chạ p vạ i bắng ca, chạ y khom gạ i đạ i lần bạ i cát đạ tiạ p nhạ n thạ ng binh. Mạ t y tá hét vào tai tôi, “Chuyạ n nạ y nhiáu bạ nh nạ ng lạ m bác sĩ ạ i!”

Y tá phòng cạ p cạ u QYV là nhạ ng gạ i có rạ t nhiáu kinh nghiám vạ cạ p cạ u chiạ n thạ ng. Hạ làm viạ c có phạ ng pháp và nhanh chóng. Yạ u tạ thạ i gian thạ t quan trạ ng trong viạ c cạ p cạ u thạ ng binh. Chạ m trạ đạ i phút cũng đạ đạ cho tạ thạ n cạ p đạ nhạ ng chiạ n binh ạ u tú.

Hai chiạ c trạ c thắng đã mang vạ cho chúng tôi nhiáu thạ ng binh vạ i đạ loạ i thạ ng tích nạ ng. Có tạ i ba thạ ng binh đạng bạ kích xúc do mạ t nhiáu máu. Tôi vạ a đạ t xong mạ t đạ u dây truyạ n máu vào tạ nh mạ ch cạ a mạ t thạ ng binh bạ kích xúc thì nghe mạ t y tá gạ i lạ n, “Lạ i ngay đạ bác sĩ ạ i! Em tìm không ra mạ ch.” Đạ là mạ t thạ ng binh to con, đạ u cạ mình mạ y quạ n đạ y bắng trạ ng thạ m đạ máu. Da mạ t anh xanh xám, mậ anh tím gạ t và mạ t anh nhạ m nghián. Mậ hậ lạ nh ạ a ra đạ y trạ n anh. Anh đã bạ t tạ nh, không có phạ n gạ gì vạ i đạ đạ n. Huyạ t áp anh xuạ ng thạ t thạ p, mạ ch anh không bạ t đạ c và hậ thạ anh thạ t cạ n nhạ muạ n gạ ng lúc nào không hay.

Tháy cánh tay trái anh còn mát chá há không bá băng bó, tôi dùng dao má rách ngang trên vá trí cáa mát tánh mách rái dùng ngón tay trá moi chiác tánh mách đã xáp ra. Y tá tôi cám đáu dây truyán máu vào tánh mách anh rái hai tay ra sác siát mánh bác máu đá. Chúng tôi giúp anh thá báng cách bám đáng khí vào phái anh và tiêm truyán cho anh đá loái thuác và dung đách cáp cáu mà chúng tôi đang có đáy đá trong tay. Huyát áp anh bò lên đôi chút rái lái tát xuáng đôi ba lán. Có lúc hái thá anh đát quáng, táng cháng anh không vát qua nái cán kích xúc do đau đán tát cùng và mát máu náng.

Trong quá khá, cũng đã có lán chúng tôi tranh đáu quyát liát vái tá thán mà cũng không giành giát tái đáng cáng sáng cáa đáng đái bá kích xúc. Sau gán mát giá cáp cáu tán lác, chúng tôi nhán tháy da anh trá háng hán mát chút, anh thá sâu hán và huyát áp bát đáu lên lái. Chúng tôi khám tháy anh bá gãy nhiáu sán, gãy xáng chán, xuát huyát nái trong báng và gán hai trăm vát tháng lán nhá trên kháp thân thá anh. Anh ván nám thêm thiáp. Y tá tôi tức trác bên anh chá cho anh hái phác đá tiêu chuán đá đác giái pháu.

Mát tháng binh cùng đán vá anh ká cho chúng tôi nghe ráng anh là mát trung sĩ xá thá đái liên cáa mát thiát ván xa M113. Khi quân ta đang phán công đách thì thiát ván xa cáa anh bá mát quá B40 cáa đách bán trúng. Quá đán ná gán thái tung thân anh lên cao rái rát xuáng đát. Anh còn nói đác khi váa bá tháng á mát trán nháng đã ngát đi trên trác thẳng tái tháng vì mát quá nhiáu máu.

Trái bát đáu tái. Y tá báo cho tôi biát anh xá thá đái liên đã hái phác đá đác giái pháu. Tôi đi theo ngái y tá đáy băng ca anh lên phòng má. Mát y sĩ giái pháu tá phòng má bác ra hành lang láng nghe chúng tôi phúc trình ngán gán vá ca bánh. Anh khám nhanh tháng binh rái nhìn chúng tôi lác đáu buán bã. Chúng tôi ngác nhiên nhìn anh dò hái. Ngái y sĩ giái pháu náy thuác láp đàn anh cáa tôi, đã đán phác vá tái QYV Qui Nhán hán 10 năm, khi mà tôi mái váa tát nghiáp trung hác tái thành phá náy. Tháy chúng tôi sáng sá, anh đáu dáng giái thích, “Hai em à, qua đã táng má rát nhiáu ca mà tháng binh bá quá nhiáu tháng tích náng nhá ca náy. Có má cũng không tháy ai sáng sót... Mình nên đá dành thì giá cho nháng ca còn lái nhá hán mà mình còn có chút hy váng cáu sáng...”

Tôi báng tháy ghen nghán á cá. Tôi không há nghi ngá gì vá thián chí hay kinh nghiám cáa ngái y sĩ đàn anh cáa tôi nháng tôi cám tháy không thá nào đáy ngái tháng binh náy trá lái phòng cáp cáu mà chá cho anh chát. Đáu tôi chát nhá đáng đác lái. May thay, ngái y tá trá đã vái vàng khán khoán, “Bác sĩ ái, máy ca nhá đã đác bác sĩ L. táng cáng đám nay lo rái, bác sĩ má ca náy đi. Mình gáng hát sác mà anh áy có mánh há nào thì mình cũng an lòng và gia

đình vá con anh áy cũng không trách mình đá c.” Ngá i y sĩ đàn anh cáa tôi xiêu lòng báo chúng tôi đáy tháng binh vào phòng má. Ngá i y tá tái cái siát tay tôi nói, “Em sá cáu nguyán cho anh áy, bác sĩ...”

Ngá i y tá trá lái phòng cáp cáu. Tôi đáng nán lái trong mát góc phòng má quan sát toán y tá phòng má sáa soán nhanh ca má. Ngá i lo đánh thuác mê, ngá i dùng bàn chái cá xát hàng trăm vát tháng trên thân thá anh xá thá sau khi đã đá lên ngá i anh nguyên mát thùng nhá dung đách sát trùng màu xanh nhát. Quá thát khó mà đám cho hát nháng vát tháng lán nhá láchá trên thân anh. Da anh có chá bá thuác ná cháy đen. Máu đá ván tiáp tác áa ra thành nhiáu đáng dài tá nháng vát tháng há miáng đó.

Lái có tiáng trác thẳng tái tháng ván vũ, hám đáa trên óc QYV. Tôi rái nhanh phòng má trá lái phòng cáp cáu. Bán giá sáng đám áy, tôi mát lá nháng không đái, chá tháy miáng và lái i khá rác. Viên y tá tráng nói, “Giá náy khuya quá, trác thẳng không ván áa đâu, bác sĩ vá phòng trác nám nghá mát chác. Náu có tháng binh vá em sá báo ngay.”

Tôi láng tháng bá c ra khái phòng cáp cáu cáa QYV Qui Nhán. Đám yên láng. Gió bián khuya mát lánh thái vi vu qua hàng phi lao trác mát QYV. Sóng bián ván vô tình đáu đán táng cháp vá bá. Chòm sao Hiáp Sĩ ván còn nám nghiêng nghiêng trong báu trái đám, nhá đáng yên láng quan sát nháng đáu tháng cáa mát cuác chián táng tàn.

Vá đán phòng trác, tôi náng ná tháy ngá i trên chiác giáng con, không màng cái bá đôi giày trán hay bá treilli váy máu tháng binh. Tôi thiáp đá và má tháy hàng chác chiác trác thẳng tái tháng ào át đá tháng binh xuáng QYV, ngá i nào mình máy cũng đám máu...

Chián trán trên cao nguyên và trong vùng 2 ván tiáp tác sôi đáng. Chúng tôi trác gác liên miên. Có ngày tháng bánh binh đá c chuyán vá ngá p phòng cáp cáu QYV. Mát ngày tôi đá c tin mát ngá i bán cùng tráng váa tá trán. Ngày khác, vài ngá i bán thân náa mát tích. Tình thán chúng tôi tháng trác căng tháng. Tôi quen báng viên xá thá đái liên đá c giái pháu vài tuán trác.

Mát hôm, khi tôi váa trá lái phòng cáp cáu thì ngá i y tá táng đáy anh xá thá đái liên lên phòng má, cháy đán tái cái nói vái tôi, “Tin vui bác sĩ, anh chàng thoát rái. Anh chàng trung sĩ xá thá đái liên đáy.” Tôi chát nhá lái tráng háp cáp cáu áy và cũng vui lây. Ngá i y tá tiáp, “Anh chàng đáng nám á trái 14. Khi nào ránh bác sĩ ghé lái thăm anh chàng nhé!”

Tôi nhìn vào m t ng i y tá trai tr đ y nhi t tình, “Nh em đã chân thành c u nguy n cho anh y.” Ng i y tá m m c i, “Em nghĩ cũng nh tài gi i ph u c a bác sĩ C. và s c g ng t n tình c a anh em y tá phòng m n a.” Tôi h i, “Em có tin là ng i có s không?” Ng i y tá đáp không ng n ng, “Đ , tin ch .”

Vài hôm sau tôi ghé tr i 14. Tôi nh n ra anh x th ngay vì vóc dáng cao l n c a anh. M t anh còn s ng, m t anh còn b m, nh ng v t th ng trên kh p thân th anh còn ch a lành h n. Chân anh đ c băng b t, ru t già b l ng c a anh đ c bác sĩ C. c t khâu vào thành b ng đ h n ch gi i ph u ti p. Tình tr ng s c kh e c a anh có v kh quan. Tôi ng i xu ng bên thành gi ng thăm h i anh. Anh cho tôi xem t m nh v và hai đ a con anh ch p chung. Hai đ a bé th t kháu kh nh. Nói chuy n m t lúc tôi nh n ra quê anh không xa quê tôi m y. Tôi h u ng n, anh t ng n sông Côn. Anh k , “V em t ng em ch t r i nên khóc s ng c m t. Khi đ n QYV th y em còn đây nó m ng quá cũng l i khóc bù lu bù loa...”

Nói chuy n v i tôi anh nghĩ tôi là m t trong nh ng y sĩ đ i u tr c a tr i anh. Anh không h bi t tôi là y sĩ tr c c p c u c a ngày anh b th ng th p t nh t sinh. Tôi ng i nghe anh nói mà c m nh n và chia x đ c n i vui m ng c a b n thân anh, c a gia đình và v con anh.

Hôm y, tôi b c ra kh i tr i 14, l ng th ng đi b gi a nh ng hàng thông cao trong khuôn viên QYV. Ngoài kia, ti ng sóng bi n v b d ng nh nh p nhàng và êm h n. Ti ng gió bi n th i vi vu qua r ng phi lao m n man và đ u mát h n. N ng vàng tràn ng p QYV hôm đó cũng óng v và m áp h n.

Hình C u Sinh Viên Quân Y -VNCH